

DNR: 5.1.1-2017-1023
DATUM: 2017-08-31
ERT DATUM: 2017-06-30
ER REFERENS: SSM2016-5513

Strålsäkerhetsmyndigheten

Solna strandväg 96
171 16 Stockholm

Yttrande över Strålsäkerhetsmyndighetens förslag på kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2018-2020.

Riksrevisionen har beretts möjlighet att yttra sig över Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) förslag på kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2018-2020. Utifrån Riksrevisionens pågående granskning av rapporteringen av risker i finansieringssystemet för omhändertagande av använt kärnbränsle och annat kärnavfall har vissa iakttagelser gjorts som sammanfaller med SSM:s rapport.

Riksrevisionen vill inte förekomma den granskningen som ska publiceras i december 2017, men har valt att lämna två övergripande synpunkter gällande SSM:s granskningsmetod vilken enligt Riksrevisionen bedöms öka transparensen i systemet samt minska statens risk i finansieringssystemet.

Riktlinjer för EEF

SSM har inför Plan 2016 utformat riktlinjer för hur de externa ekonomiska faktorerna (EEF) ska beräknas. Riksrevisionen instämmer med SSM:s bedömning att dessa riktlinjer är relativt generellt utformade och ger Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) ett tolkningsutrymme om hur EEF:erna ska beräknas. Trots detta har SKB valt att inte följa riktlinjerna, vilket är möjligt eftersom riktlinjerna inte är rättsligt bindande. SSM har då gett Konjunkturinstitutet ett uppdrag att beräkna alternativa parametervärden för EEF 1-4 (real arbetskostnad tjänstesektorn, real arbetskostnad byggindustrin, reala maskinpriser och reala priser på byggmaterial) enligt de riktlinjer som SSM utformat. Vidare har SSM låtit SKB göra om kostnadsberäkningarna med de nya alternativa

EEF 1-4. SSM har sedan valt att utgå från dessa alternativa kostnadsberäkningar när myndigheten föreslår de nya kärnavfallsavgifterna och säkerhetsnivåerna.

Utan att bedöma huruvida SSM:s riktlinjer är tydliga, anser Riksrevisionen att tydliga riktlinjer för hur EEF:erna bör beräknas ökar transparensen i systemets kostnadsberäkningar. Riksrevisionen anser också att det är rimligt att SSM har uppdragit åt Konjunkturinstitutet, med specialistkunskap inom makroekonomisk prognosverksamhet, att utarbeta alternativa EEF-värden för EEF 1-4 enligt de riktlinjer som SSM fastslagit.

Elproduktionsmodell

Det har framkommit att kärnkraftsindustrin systematiskt, under 10 års tid, har överskattat produktionen i de svenska kärnkraftverken. En överskattning av produktionen ger ett underskott i kärnavfallsfinansieringssystemet som inte justeras vid den nya avgiftsperioden när produktionsöverskattningen fortsätter systematiskt.

Riksrevisionen ser därför positivt på SSM:s försök att genom en egen elproduktionsmodell prognostisera kärnkraftsproduktionen baserat på historiska produktionsdata samt expertutlåtande om framtida effektjusterade åtgärder¹.

Riksrevisionen bedömer att detta förbättrar möjligheten att uppnå balans i finansieringssystemet, vilket i sin tur minskar statens risk.

Riksrevisor Ingvar Mattson har beslutat i detta ärende. Revisionsdirektör Charlotte Berg har varit föredragande. Enhetschef Lena Björck har medverkat vid den slutliga handläggningen.

Stockholm 2017-08-31

Ingvar Mattson

Stockholm 2017-08-31

Charlotte Berg

¹ Åtgärder som ökar potentiell produktion.